

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра світової літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 02 » вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

спеціальність: 035 Філологія

спеціалізація: 035.01 Українська мова та література

освітня програма: 035.01.04 Зарубіжна література та світова художня культура

Освітній рівень: другий (магістерський)

2022 – 2023 н. р.

Розробник:

Юлія Вишницька, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури

Викладач:

Юлія Вишницька, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол № 1 від 01 лютого 2023 року

Завідувач кафедри

(Галина Бітківська)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
«Зарубіжна література та світова художня культура»
01 лютого 2023 року

Гарант освітньої програми:

(Юрій Ковбасенко)

Робочу програму перевірено

01 лютого 2023 р.

Заступник декана

з науково-методичної та навчальної роботи

(Світлана Горобець)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ «__»____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__»____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__»____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__»____ 20__ р., протокол №__

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра світової літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

“_____” _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

спеціальність: 035 Філологія

спеціалізація: 035.01 Українська мова та література

освітня програма: 035.01.04 Зарубіжна література та світова художня культура

Освітній рівень: другий (магістерський)

2022 – 2023 н. р.

Розробник:

Юлія Вишницька, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури

Викладач:

Юлія Вишницька, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол № 1 від 01 лютого 2023 року

Завідувач кафедри

(Галина Бітківська)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

«Зарубіжна література та світова художня культура»

01 лютого 2023 року

Гарант освітньої програми: _____

(Юрій Ковбасенко)

Робочу програму перевірено

_____ 2023 р.

Заступник декана

з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (Світлана Горобець)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	
Філологічний аналіз художнього тексту		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 кр./ 120 год.	
Курс	I	
Семестр	II	
Кількість змістових модулів з розподілом	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, у тому числі:	120	
Аудиторні	32	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	15	
Самостійна робота	65	
Форма семестрового контролю	залік	

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Філологічний аналіз художнього тексту		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	8/240 із них: Змістовий модуль 1. – 4/120; Змістовий модуль 2. – 4/120	
Курс	1	-
Семестр	2	-
Кількість змістових модулів з розподілом	4	-
Обсяг кредитів	8	-
Обсяг годин, у тому числі:	240	-
Аудиторні		
Самостійна робота		
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Змістовий модуль 1		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	1	
Семестр	2	
Кількість модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	

Аудиторні	32
Семестровий контроль	15
Самостійна робота	65
Форма підсумкового контролю	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Філологічний аналіз художнього тексту» вивчається в другому семестрі на першому курсі й входить до циклу літературознавчої підготовки магістранта-філолога. Робоча програма передбачає розв'язання низки *завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня*. Матеріал дисципліни охоплює майже двохсотлітній арсенал літературознавчих методів аналізу літературного твору, огляд напрямів та шкіл у вітчизняному та зарубіжному літературознавстві XIX-XXI століть. Програма охоплює великий масив з курсу літературознавства, який читається у вишах гуманітарного профілю й допомагає магістрантам зорієнтуватися в об'ємному матеріалі, зосередитися на найважливіших, вузлових проблемах аналізу художнього тексту. Програма розрахована на 16 годин лекційних та 16 годин семінарських занять. Вивчення курсу закінчується заліком. Зважаючи на величезний обсяг матеріалу, а також на необхідність творчого засвоєння матеріалу, вміння самостійно аналізувати художні твори, глибоко, вдумливо інтерпретувати літературні тексти, окрема увага приділяється співпраці викладача з магістрантами, винесення частини матеріалу на самостійне опрацювання (50 годин)

Мета курсу – практично застосовувати поглиблені знання магістрантів про методи аналізу художнього тексту. Поставлена мета зумовлює такі **завдання**:

1. подати загальну панораму літературознавчих та інтердисциплінарних методів аналізу художнього тексту;
2. навчити магістрантів вдало обирати адекватні тексту «ключики» його дешифровки - інструменти аналізу;
3. розвинути навички самостійної роботи з літературно-критичними джерелами, з науковою літературою;
4. удосконалити вміння поглибленого аналізу художніх творів.

Поставлена мета формує такі **компетентності**:

Загальні компетентності :

ЗК-1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК-3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК-7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК-12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗКУ-13	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

Фахові компетентності:

ФК-1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах
ФК-2	Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
ФК-3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
ФК-4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
ФК-6	Здатність застосовувати поглиблені знання з літературознавства й мовознавства, зарубіжної літератури та світової художньої культури для вирішення професійних завдань.
ФК-7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі досліджень з літературознавства й культурології.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Програмні результати навчання:

РН-1	Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
РН-2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами
РН-3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі літературознавства.
РН-7	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
РН-8	Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
РН-9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти зарубіжної літератури і світової художньої культури.
РН-10	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
РН-11	Використовувати професійно профільовані знання із зарубіжної літератури та світової художньої культури, порівняльного літературознавства для дослідження перебігу та особливостей світового літературного процесу.
РН-12	Здійснювати літературне редагування текстів різних стилів та жанрів.
РН-13	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору.
РН-14	Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.
РН-15	Характеризувати теоретичні та практичні аспекти літературознавства.
РН-16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання із зарубіжної літератури і світової художньої культури для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
РН-17	Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в зарубіжній літературі і світовій художній культурі.
РНУ-18	Демонструвати поглиблені знання і розуміння загальних властивостей художньої літератури як мистецтва слова; розуміти літературу як систему систем; розуміти еволюційний шлях розвитку українського і світового літературознавства в контексті культури; демонструвати знання про специфіку поезики літературного твору (художнього тексту) та множинність його інтерпретацій; усвідомлювати природу і сутність національних традицій у галузі літератури і мистецтва.
РНУ-19	Демонструвати глибокі знання про особливості світового літературного канону: механізми та алгоритм формування, співвідношення класики і новітньої літератури, дискурс теорії канону.
РНУ-20	Виявляти глибокі знання і розуміння сутності історико-критичного дискурсу класичної літератури: всіх розділів історії зарубіжної літератури в контексті світової художньої культури; художні доміанти творчості письменників-класиків; поглиблені знання з типології стилів та компаративної поезики.
РНУ-21	Демонструвати глибокі знання і розуміння особливостей становлення та розвитку літературного процесу другої половини ХХ – початку ХХІ ст.; специфіку течій і шкіл цієї доби; художні доміанти творчості письменників новітньої доби.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Денна форма навчання

Назва змістових модулів, тем	Ус ьог о	Розподіл годин між видами робіт					Самос тійна
		Аудиторна:					
		Ле кц ії	Пра кти чні	Сем інар и	Мод уль ний кон тро ль	Семе стров ий конт роль	
Модуль 1.							
Домінантна категорія тексту у тричленній координаті «автор – текст – читач».							
Герменевтика як теорія та мистецтво тлумачення текстів. Класифікація методів аналізу художнього тексту. Традиційні шляхи аналізу: «слідом за автором», пообразний, проблемно-тематичний, композиційний		2				1	
Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору: наратологічний аналіз, «точки зору»				2			
Традиційні методи поглибленого прочитання тексту: біографічний, творчо-генетичний, формальний, статистичний, соціологічний.		2				1	
Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Семантичне декодування поетичного твору.				2		1	
Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Структурно-семантичний аналіз (В. Пропп).				2		1	
Герменевтична спрямованість аналізу художнього твору. Механізм читацького сприйняття (крізь призму рецептивної естетики). Традиційні шляхи аналізу: «слідом за автором», пообразний, проблемно-тематичний, композиційний							15
Усього за модуль 1	31	4		6	2	4	15
Модуль 2.							
Текстові доміанти у багаточленній координаті «автор – текст – читач»							
Психоаналіз.		2				1	
Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Поняття про внутрішню форму слова.				2		1	
Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації).		2		2			
Компаративний аналіз. Компаративістика.		2				1	
Структурний аналіз художнього тексту (бінарні опозиції). Постструктуралізм. Деконструктивізм.						2	
Методичні прийоми хронопомічного аналізу.				2		1	

Традиційні методи поглибленого прочитання тексту: біографічний, творчо-генетичний, формальний, статистичний, соціологічний, порівняльний, культурно-історичний, історико-функціональний методи аналізу							20
Усього за модуль 2	40	6		6	2	6	20
Модуль 3.							
Культурологічний та міфологічний виміри художнього тексту							
Міфоаналіз. Поняття міфологеми, міфами, міфологічного сюжету, міфологічного мотиву, міфологічного образу		2				1	
Метод логіко-семіотичної рамки (Н. Слухай). Суб'єкт-об'єктна позиція художнього образу				2		1	
Культурологічний, естетичний, психологічний, міфологічний, часопросторовий, гендерний, архетипний виміри художнього тексту. Культурологічний контекст вивчення літературних творів. Стилістичний аналіз. Психологічний аналіз							20
Усього за модуль 3	28	2		2	2	2	20
Модуль 4.							
Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості							
Архетипний, феноменологічний методи аналізу тексту.		2				1	
Гендерний аналіз. Феміністична критика		2		2		2	
Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації). Методика «ретельного», «закритого» читання, Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості: архетипний, гендерний, феноменологічний аналізи тексту. Методичні прийоми хронотопічного аналізу.							10
Усього за модуль 4	21	4		2	2	3	10
Разом:	120	16		16	8	15	65

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

МОДУЛЬ 1. Домінантна категорія тексту у тричленній координаті «автор – текст – читач».

Лекція 1. Герменевтика як теорія та мистецтво тлумачення текстів. Класифікація методів аналізу художнього тексту. Традиційні шляхи аналізу: «слідом за автором», пообразний, проблемно-тематичний, композиційний (2 год.).

Основні поняття теми: герменевтика, метод аналізу, рецептивна естетика, текст, читач, шлях аналізу.

Література:

Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія : [підручник]; пер. з англ. О. Погинайко. Київ : Смолоскип, 2008. 360 с.

Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.

Гундорова Т. Методологічний тиск. *Критика*. К., 2002. Ч. 12 (62).

Еко У. Роль читача. Дослідження семіотики текстів; пер. з англ. М. Гірняк. Л. : Літопис, 2004. 383 с.

Ізер В. Процес читання: феноменологічне наближення. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.*; за ред. М. Зубрицької. Львів, 2001. С. 349 – 366.

Квіт С. Основи герменевтики. К., 2003.

Ковбасенко Ю. Мистецтво аналізу й інтерпретації художнього тексту. *Тема: Громадський науково-методичний журнал*. № 4. К., 2002. С. 2–25.

Фізер І. Чи така смерть автора? *Слово і час*. 2003. № 10. с. 50–55.

Фуко М. Що таке автор? *Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* ; за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2002. С. 598–613.

Семінарське заняття 1. Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору: нараторологічний аналіз, «точки зору» (2 год.)

Основні поняття теми: наратор, композиція твору, образ автора, сюжет, фабула, художній образ, мотив, точка зору.

Лекція 2. Традиційні методи поглибленого прочитання тексту: біографічний, творчо-генетичний, формальний, статистичний, соціологічний. (2 год.).

Основні поняття теми: біографічний метод аналізу, статистичний метод аналізу, творчо-генетичний метод аналізу, текстологічний метод аналізу. текстологія, формальний метод аналізу, історико-функціональний метод аналізу.

Література:

Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.

Козлик І. В. Методологія літературознавства як актуальна проблема. Стаття друга // Зарубіж. літ. в навч. закл. — К., 2004. — № 1. — С. 57–58.

Література. Теорія. Методологія; пер. з польск. С. Яковенка і наук. ред. Д. Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 543 с.

Мак-Люен М. Галактика Гутенберга: Становлення людини друкованої книги; пер. з англ.: А. А. Галушки, В. І. Постнікова. Київ : Ніка-Центр, 2015. 388 с.

Мірошниченко Л.Ф. Шляхи аналізу художнього тексту у шкільній практиці. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2001. № 5. С. 15 – 19.

Семінарське заняття 2. Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Семантичне декодування поетичного твору (2 год.)

Семінарське заняття 3. Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Структурно-семантичний аналіз (В. Пропп) (2 год.)

МОДУЛЬ 2. Текстові домінанти у багаточленній координаті «автор – текст – читач».

Лекція 3. Психоданаліз (2 год.)

Основні поняття теми: психоданаліз, Зигмунд Фройд, Ніла Зборовська, Соломія Павличко, підсвідоме, моральне «я», раціональне «я».

Література:

Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.

Зборовська Н. В. Психоданаліз і літературознавство : посібник. Київ, 2003. 392 с.

Література. Теорія. Методологія; пер. з польськ. С. Яковенка і наук. ред. Д. Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 543 с.

Павличко С. Д. Методологічна ситуація в сучасному українському літературознавстві. *Павличко С. Д. Теорія літератури*; передм. М. Зубрицької. К., 2002.

Франко І. Із секретів поетичної творчості. <http://surl.li/fbetm>

Червінська О. Рецептивна поетика. Історико-методологічні та теоретичні засади: Навч. посібник. Чернівці, 2001.

Семінарське заняття 4. Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Поняття про внутрішню форму слова. (2 год.)

Лекція 4. Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації) (2 год.)

Основні поняття теми: алюзії, інтертекст, інтертекстуальність, палімпсест, ремінісценція, цитація, моделі алюзій.

Література:

Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.

Динниченко Т. Типологія форм інтертекстуальності у французькій модерністській прозі (на матеріалі творів Андре Жіда): дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. К., 2016. 202 с. <http://surl.li/fbep>

Крістева Ю. Полілог; пер. з фр. П. Таращука. Київ : Юніверс, 2004. 480 с.

Семінарське заняття 5. Інтертекстуальний аналіз (2 год.)

Лекція 5. Компаративний аналіз. Компаративістика (2 год.)

Основні поняття теми: компаративістика, компаративний аналіз, зіставлення, спільне / відмінне, магістральний сюжет, імаго логічний аналіз, імагологія

Література:

Будний В.В., Ільницький М.М. Порівняльне літературознавство: Підручник. К.: ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.

Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства; А. Волков, О. Бойченко та ін. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.

Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006.

Пажо Д.-А. Від культурних кліше до імажинарного. Літературна компаративістика. 2011. Вип. 4, ч. 2 : Імагологічний аспект сучасної компаративістики: стратегії та парадигми. С. 396–430.

Семінарське заняття 6. Методичні прийоми хронотопічного аналізу (2 год.)

МОДУЛЬ 3. Культурологічний та міфологічний виміри художнього тексту

Лекція 6. Міфоаналіз. Поняття міфологеми, міфами, міфологічного сюжету, міфологічного мотиву, міфологічного образу (2 год.)

Основні поняття теми: міфологема, міфологічний аналіз, метод логіко-семіотичної рамки, міфологічні моделі, суб'єкт-об'єктна позиція образу, художній образ, міфема, міфологема, міфологічний сюжет, міфологічний мотив, міфологічний образ.

Література:

Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.

Вишницька Ю. Міфологічні сценарії в сучасному художньому та публіцистичному дискурсах : монографія. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 614 с.

Гальчук О. В. «...Не минає міт!»: Античний текст у поетичному просторі українського модернізму 1920–1930-х років : монографія. Чернівці : Кн. – XXI, 2013. 552 с.

Колесник О. С. Міфологічний простір крізь призму мови та культури : монографія. Чернівці : РВВ ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, 2011. 312 с.

Мишанич М. Міф, міфологія, міфологізм, міфокритика, міфопоетика: історія інтерпретації і розмежування понять : доп. на V Міжнар. конгресі українців (м. Чернівці, 26–29 серп. 2002 р.) Донецьк : Норд-Прес, 2002. 58 с.

Семінарське заняття 7. Метод логіко-семіотичної рамки (Н. Слухай). Суб'єкт-об'єктна позиція художнього образу (2 год.)

МОДУЛЬ 4. Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості.

Лекція 7. Архетипний, феноменологічний методи аналізу тексту Гендерний аналіз. Феміністична критика (2 год.)

Основні поняття теми: архетип, К.Г.Юнг, типи архетипів, гендер, гендерний аналіз, маскулінне письмо, ремінне письмо, феміністична критика

Література:

Башкирова О. Гендерні художні моделі сучасної української романістики : монографія / О. Башкирова. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. 352 с.

Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.

Вулф В. Власний простір / пер. з англ. Я. Чердаклі. Київ: Альтернативи, 1999. 112 с.

Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: статті та есеї. Київ : Грані-Т, 2013. 548 с.

Жінка як текст: Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: фрагменти творчості і контексти; упоряд. Л. Таран. К. : Факт, 2002. 208 с.

Лекція 8. Структуралістський аналіз художнього тексту (бінарні опозиції). Постструктуралізм. Деконструктивізм (2 год.)

Основні поняття теми: структуралістський аналіз художнього тексту, бінарні опозиції, постструктуралізм, деконструктивізм.

Література:

Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.

Бодріяр Ж. Фатальні стратегії; пер. з фр. Л. Кононовича. Львів : Кальварія, 2010. 192 с.

Семінарське заняття 8. Гендерний аналіз (2 год.)

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МАГІСТРАНТІВ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень магістрантів

№ п/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4

1	Відвідування лекційних занять	1	2	3	1	2
2.	Відвідування семінарських занять	1	3	3	1	1
3.	Робота на семінарському занятті	10	30	30	10	10
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	5	5	5	5
5.	Модульна контрольна робота	25	25	25	25	25
Разом			65	66	42	43
Максимальна кількість балів - 216						
Залік						
Розрахунок коефіцієнта – 216 : 100 =2, 16						

Умовою зарахування проходження модуля 1 дисципліни «Філологічний аналіз художнього тексту» є отримання магістрантом не менше 60-ти балів за результатами всіх видів зазначених робіт.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Модуль 1

Тема 1. Герменевтична спрямованість аналізу художнього твору. Механізм читацького сприйняття (через призму рецептивної естетики). Традиційні шляхи аналізу: «слідом за автором», пообразний, проблемно-тематичний, композиційний (15 год.).

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Ліханський Якуб З.. Риторика. *Література. Теорія. Методологія*. Пер. з польськ. С. Яковенка і наук. ред. Д. Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 470–517.

Славінський Януш. Аналіз, інтерпретація та оцінювання літературного твору. *Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст.* Упоряд. Б. Бакули; За заг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 87–110.

Уліцька Данута. Етичний поворот у літературознавчих дослідженнях. *Література. Теорія. Методологія*. Пер. з польськ. С. Яковенка і наук. ред. Д. Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 389–413.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- проаналізувати вірш (за вибором магістранта) методом тематичної сітки І. Арнольд (семантика декодування з виокремленням ключових тем-образів);

- зробити лінгвістичний аналіз поезії І.Франка «Опівніч. Зимно. Вітер віє».

Основні поняття теми: герменевтика, метод аналізу, рецептивна естетика, текст, читач, шлях аналізу.

Модуль 2

Тема 2: Традиційні методи поглибленого прочитання тексту: біографічний, творчо-генетичний, формальний, статистичний, соціологічний, порівняльний, культурно-історичний, історико-функціональний методи аналізу (20 год.)

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Овчарек Богдан. Проблеми й орієнтації соціології літератури. *Література. Теорія. Методологія*. Пер. з польськ. С. Яковенка і наук. ред. Д. Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 272–291.

Касперський Едвард. Про теорію компаративістики. *Література. Теорія. Методологія*. Пер. з польськ. С. Яковенка і наук. ред. Д. Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 518–540.

Бакула Богуслав. У напрямі до інтегральної компаративістики. *Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст.* Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 503–515.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити текстуальний аналіз однієї з новел Гі де Мопассана (виокремлення ключових образів і мотивів);

Основні поняття теми: біографічний метод аналізу, статистичний метод аналізу, творчо-генетичний метод аналізу, формальний метод аналізу, історико-функціональний метод аналізу, декодування, ключові слова, лінгвістичний аналіз, мовні рівні тексту, семантика, стиль, стилістика, тематична сітка.

Модуль 3

Тема 3: Культурологічний, естетичний, психологічний, міфологічний, часопросторовий, гендерний, архетипний виміри художнього тексту. Культурологічний контекст вивчення літературних творів. Стилістичний аналіз. Психологічний аналіз (20 год.)

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Комендант Тадеуш. Деконструкція та інтерпретація. *Література. Теорія. Методологія*. Пер. з польськ. С. Яковенка і наук. ред. Д. Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 378–388.

Яньон Мар'я. Проект фантазматичної критики. *Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст.* Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 371–392.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити структурно-семантичний аналіз народної та літературної казки (за «Морфологією казки» В. Проппа) (за вибором магістранта).

Основні поняття теми: ідіостиль, контекст, культурологічне тло, культурологема (культурема), психологічний аналіз, стиль, стилістичний аналіз, внутрішня форма слова, лінгвістичний аналіз, текстуальний аналіз.

Модуль 4

Тема 4: Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації). Методика «ретельного», «закритого» читання, Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості: архетипний, гендерний, феноменологічний аналізи тексту. Методичні прийоми хронотопічного аналізу (10 год.)

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Шари-Мативецька Ева. Мовлення і література. До проблеми теорії мовлення Джона Л. Остіна. *Література. Теорія. Методологія*. Пер. з польськ. С. Яковенка і наук. ред. Д. Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 235–271.

Абрамовська Яніна. Топос і деякі спільні місця літературознавчих досліджень. *Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст.* Упоряд. Б. Бакули; За заг. ред. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 351–370.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити культурологічний аналіз роману Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель»;

Основні поняття теми: алюзії, інтертекст, інтертекстуальність, палімпсест, ремінісценція, ретельний аналіз, цитація, контекст, культурологічний аналіз, структурно-семантичний аналіз, архетип, гендер, деконструктивізм, постструктуралізм, феноменологія, бінарні опозиції, часопростір, хронотоп.

Форма виконання: письмові відповіді на питання плану до кожної самостійної роботи, які надсилаються в файлах на ЕНК.

Максимальна оцінка: 5 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи магістрантів:

Кількість балів	Оцінка
5	Представлений матеріал розкриває і обґрунтовує тему, завдання виконано в повному обсязі
4	Представлений матеріал недостатньо обґрунтований, виконане завдання містить неточності, які, проте, не впливають на зміст виконаної роботи
3	Представлений матеріал недостатньо обґрунтований, виконане завдання містить неточності, які частково впливають на якість виконаної роботи
2	Є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність виконаної роботи
1	Допущені фактичні помилки в змісті роботи, тема не розкрита

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться за допомогою 4 контрольних робіт, що складається з тестування і розгорнутих відповідей на запитання.

Максимальна оцінка 25 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

	Оцінка
Відмінно (22-25 б.)	Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)
Дуже добре (19-21 б.)	Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (рівень вище середнього)
Добре (16-18 б.)	Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)
Задовільно (13-15 б.)	Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (рівень нижче середнього)
Достатньо (10-12 б.)	Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (рівень нижче середнього)
Незадовільно (7-9 б.)	Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)
Незадовільно (0-6 б.)	З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до робочого навчального плану вирахуванням максимальної суми балів в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою. Під час встановлення суми балів враховується засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з 4 кредитних модулів і оцінюється на підставі РСО за результатами поточного контролю (поточного опитування, виконання самостійної роботи, робота на семінарських заняттях тощо) протягом семестру (див. 6.1).

Вивчення дисципліни (Змістовий модуль 1) завершується заліком. Максимальну кількість балів 216, набрану магістрантом, за допомогою коефіцієнта 2,16 переводимо в показник 100 балів. Отриманий показник успішності за 100-бальною шкалою оцінювання переводимо в рейтингову шкалу оцінювання.

Шкала значення оцінки

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – у цілому хороший рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань(умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Проблемні питання філологічного аналізу художніх текстів.
2. Структуралізм. Постструктуралізм і деконструкція.
3. Літературознавчі методи досліджень.
4. Герменевтична спрямованість аналізу художнього твору.
5. Механізм читацького сприйняття (крізь призму рецептивної естетики).
6. Традиційні шляхи аналізу літературного твору: «слідом за автором», пообразний, проблемно-тематичний, композиційний.
7. Традиційні методи поглибленого прочитання тексту: біографічний, творчо-генетичний, формальний, статистичний, соціологічний, порівняльний, культурно-історичний, історико-функціональний методи аналізу.
8. Культурологічний виміри художнього тексту.
9. Естетичний виміри художнього тексту.
10. Архетипний вимір художнього тексту.
11. Культурологічний контекст вивчення літературних творів.
12. Стилістичний аналіз. Психологічний аналіз.
13. Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації).
14. Методика «ретельного», «закритого» читання,
15. Методичні прийоми хронотопічного аналізу.
16. Міфоаналіз. Поняття міфологем. Метод логіко-семіотичної рамки

7. Навчально-методична карта дисципліни «Філологічний аналіз художнього тексту»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 65 год., МК – 8 год, залік.

Модулі	Модуль I			Модуль II		
Назва модуля	Домінантна категорія тексту у тричленній координаті «автор – текст – читач».			Текстові домінанти у багаточленній координаті «автор – текст – читач»		
К-сть балів за модуль	65 балів			66 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6
Дати						
Теми лекцій	Герменевтика як теорія та мистецтво плумачення текстів. Класифікація методів аналізу художнього тексту. Традиційні шляхи аналізу: «слідом за автором», пообразний, проблемно-тематичний, композиційний (1 б.)	Традиційні методи поглибленого прочитання тексту: біографічний, творчо-генетичний, формальний, статистичний, соціологічний (1 б)		Психоаналіз (1 б.)	Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації) (1 б.)	Компаративний аналіз. Компаративістика (1 б.)

Теми семінарських занять	Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору: наратологічний аналіз, «точки зору» (1 + 10 б.)	Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Семантичне декодування поетичного твору (1 + 10 б.)	Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Структурно-семантичний аналіз (В. Пропп) (1 + 10 б.)	Найуживаніші літературознавчі методи аналізу художнього твору. Поняття про внутрішню форму слова (1 + 10 б.)	Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації) (1 + 10 б.)	Методичні прийоми хронотопічного аналізу (1 + 10 б.)
--------------------------	--	--	---	--	---	--

модульна контрольна робота	25 б.	25 б.
----------------------------	-------	-------

Модулі	Модуль III	Модуль IV
Назва модуля	Культурологічний та міфологічний виміри художнього тексту	Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості
К-сть балів за модуль	42 бали	43 бали
Лекції	7	8

Теми лекцій	Міфоаналіз. Поняття міфологеми, міфами, міфологічного сюжету, міфологічного мотиву, міфологічного образу (1 б.)	Архетипний, феноменологічний методи аналізу тексту (1 б.)	Гендерний аналіз. Феміністична критика (1 б.)
Теми семінарських занять	Метод логіко-семіотичної рамки (Н. Слухай). Суб'єкт- об'єктна позиція художнього образу (1 + 10 б.)	Гендерний аналіз. Феміністична критика (1 + 10 б.)	
Самостійна робота	Тема 3. Культурологічний, естетичний, психологічний, міфологічний, часопросторовий, гендерний, архетипний виміри художнього тексту. Культурологічний контекст вивчення літературних творів. Стилістичний аналіз. Психологічний аналіз (5 балів)	Тема 4 . Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації). Методика «ретельного», «закритого» читання, Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості: архетипний, гендерний, феноменологічний аналізи тексту. Методичні прийоми хронотопічного аналізу (5 балів)	
Мод. контр. робота	25 б.	25 б.	
<p>Загальна кількість балів - 216</p> <p>Розрахунок коефіцієнта - 216: 100 - 2,16</p>			

Підсумковий контроль

Залік

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Баррі П. Вступ до теорії: Літературознавство та культурологія. Пер. з англ. О. Погинайко. К: “Смолоסקип”, 2008. 357 с. <http://surl.li/fbere>
2. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.
3. Вишницька Ю. Аналіз та інтерпретація художнього тексту: Навчально-методичний посібник / Юлія Вишницька. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 250 с.
4. Данек Д. Психологія і семіотичний аналіз (тези). *Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст.* Пер. з польськ. С. Яковенка. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 393–397.
5. Ковбасенко Ю. Мистецтво аналізу й інтерпретації художнього тексту. *Тема: Громадський науково-методичний журнал.* № 4. К., 2002. С. 2–25.
6. Павличко С. Д. Методологічна ситуація в сучасному українському літературознавстві. *Павличко С. Д. Теорія літератури.* Передм. М. Зубрицької. К., 2002

Додаткові:

Дослідження з історії шкіл, напрямків (загального та часткового характеру):

7. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред. М. Зубрицької. Львів, 2002.
8. Бадью А. Століття. Пер. з фр. А. Репа. Львів: Кальварія; Київ: Ніка-Центр, 2014. 304 с. <http://surl.li/fbesv>
9. Барт Р. Фрагменти мови закоханого. Переклад з франц. Марти Філь. Львів, 2006. 283 с. <http://surl.li/fbest>
10. Бодріяр Жан. Симулякри і симуляція. Пер. з фр. В. Ховкун. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 230 с.
11. Гундорова Т. Методологічний тиск. *Критика.* Ч. 12 (62). К., 2002.
12. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. К.: Видавництво «Часопис “Критика”», 2009. 448 с.
13. Зварич І. М. Міф у генезі художнього мислення. Чернівці: Золоті литаври, 2002. 236 с.
14. Козлик І. В. Методологія літературознавства як актуальна проблема. Стаття перша. Стаття друга. *Зарубіж. літ. в навч. закл.* К., 2004. № 1. С. 57–58; К., 2004. № 5. С. 60–62.
15. Література. Теорія. Методологія. Пер. з польськ. С. Яковенка; Упорядкув. і ред. Д. Уліцької. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 543 с.
16. Національні варіанти літературної компаративістики. К.: Видавничий дім «Стилос», 2009. 750 с. <http://surl.li/fberp>
17. Тодоров Ц. Поняття літератури та інші есе; Переклав з фр. Євген Марічев. К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2006. 161 с. <http://surl.li/fberr>
18. Юнг Карл Густав. Архетип і несвідоме : пер. з нім. / Карл Густав Юнг. – К.: Український письменник, 2014. – 358 с. (Світло світогляду).

Довідники, словники, енциклопедії

19. Герчанівська П. Культурологія: термінологічний словник. К.: Національна Академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2015. 439 с. <http://surl.li/fbert>
20. Гром’як Р. Літературознавчий словник-довідник. К.: Видавничий центр “Академія”, 2007. 753 с. <http://surl.li/fberw>
21. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. К.: Довіра, 2006. 703 с. <http://surl.li/fberz>
22. Енциклопедичний словник символів культури України /за заг. ред. В.П. Коцура, О.І. Потапенка, В.В. Куйбіди. Корсунь-Шевченківський: ФОП Гавришенко В.М., 2015. 912 с. <http://surl.li/fberz>

23. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1. Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К: ВЦ «Академія», 2007. 608 с. <http://surl.li/drmne>
24. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т.2. Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К: ВЦ «Академія», 2007. 624 с. <http://surl.li/fbesh>
25. Паві П. Словник театру. Пер. з фр. Маркіян Якуб'як. Львів, 2006. 640 с. <http://surl.li/fbesl>